



SORGMYGGOR



Sorgmyggor (*Bradysia difformis*, *Bradysia tritici*) av olika arter förekommer. En närbesläktad mygga, *Lyprauta* sp. (syn. *Orfelia*), angriper orkidéer. Sorgmyggor är lätta att skilja från de mer ofarliga vattenflugorna. Sorgmyggelarver förekommer alltid mer eller mindre och förebyggande åtgärder bör alltid sättas in. En god hygien och optimal odlingsteknik är extra viktigt för att motverka sorgmyggor. Vid ekologisk odling är sorgmyggelarver den största utmaningen.

Utseende

Sorgmyggan är 3-4 mm lång, helsvart, med långa antenner, spensligt byggd och flyger knyckigt. Utseendet skiljer sig mot den ofarliga vattenflugan som har korta antenner och flyger bättre. Den 6-7 mm långa larven är genomskinlig, lite mjölkvit och har svart huvudkapsel. Orkidémyggan är större och larverna är 1,5-2 cm.



Smittspridning

Sorgmyggor gynnas av fuktig miljö och organiskt material. Ägg läggs i jorden och kan komma med inköpt substrat. Uppfödning kan också ske under bord, där jorderester spolats ner. Smitta kan även komma med substratet som småplantan är rotad i.

Skadesymptom

Sorgmyggelarver är svåra skadegörare, speciellt på småplantor. Ute i naturen lever de av dött organiskt material. På sticklingar och unga plantor kan sorgmyggelarver gnaga på stambasen eller på unga smårötter. Angrepp gynnar svampangrepp och motsatt dras sorgmyggor till svampangripna plantor. Vissa växtslag är extra mottagliga ex julstjärna.

Livscykel

Sorgmyggan kan lägga 70-140 ägg. Det krävs en viss fuktighet för att äggen ska kläckas. Efter fyra larvstadier sker förpuppning i jorden. Vid 15°C är utvecklingstiden 44 dagar, medan den är 22 dagar vid 24°C.

Förebyggande åtgärder

Eftersträva en god hygien. Undvik att spola ner torvresten på golvet. Sopa ihop torvresten vid planteringsmaskinen. Se till att det inte är fuktiga markområden under borden. Plantera inte småplantor för djupt. En torr jordyta motverkar angrepp.

Undvik för våta odlingsförhållanden. Sätt upp gula klisterskivor. Gör förebyggande bekämpning i känsliga kulturer. Strö ut rovkvalstret *Hypoaspis* under borden. Vattna ut insektsparasitära nematoder och/eller insektspatogena bakterier *Vectobac* (*Bacillus*).

Biologisk bekämpning

Tre bra biologiska metoder finns. För bästa effekt bör minst två metoder kombineras. Strö ut rovkvalstret *Hypoaspis* under borden. *Hypoaspis* kan även strös ut på krukor och bord, men kräver ganska torr miljö för att trivas. Vid fuktigare förhållanden passar utvattning av nematoder och/eller *Vectobac* (*Bacillus*) bättre. Är temperaturen över 28°C fungerar inte nematoder. *Vectobac* (*Bacillus*) fungerar vid höga temperaturer men är känslig för tungmetaller och klorid. Upprepad behandling kan behövas. Vid kallhusodling bör temperaturen vara över 10°C för god effekt av biologiska metoder. Orkidémyggan bekämpas också med nematoder och *Vectobac* (*Bacillus*).

Integrerad bekämpning

Tre fullgoda metoder finns för bekämpning av sorgmyggelarver. Dessa metoder tillsammans med god hygien och bra odlingsteknik, brukar räcka långt. Normalt används 5 gula klisterskivor per 1000 m² växthus. Genom att öka användningen till flera klisterskivor per bord, får man en effektiv bekämpning av vuxna sorgmyggor. Flera bredverkande kemiska preparat har också effekt mot sorgmyggor.



Utvattning av nematoder

källa: www.biologiskbekampning.se